Ketvirtadienis, 2021, Kovo 25

P9_TA(2021)0110

Euro tarptautinio vaidmens stiprinimas

2021 m. kovo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tarptautinio euro vaidmens stiprinimo (2020/2037(INI))

(2021/C 494/10)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 5 d. Komisijos nuomonę, pateiktą Europos Vadovų Tarybai ir euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimui, „Tarptautinio euro vaidmens stiprinimas“ (COM(2018)0796),

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 12 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Tarptautinio euro vaidmens stiprinimas. Konsultacijų rezultatai“ (SWD(2019)0600),

— atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 5 d. Komisijos rekomendaciją dėl tarptautinio euro vaidmens energetikos srityje (C(2018)8111) ir prie jos pridedamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą (SWD(2018)0483),

— atsižvelgdamas į Paryžiaus susitarimą, priimtą pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvenciją (UNFCCC), ir darnaus vystymosi tikslus (DVT),

— atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 21 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2020/1308, kuriuo ribotam laikotarpiui nustatoma, kad pagrindinėms sandorio šalims Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje taikoma reguliavimo sistema yra lygiavertė pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ([1]), ypač jo 5 ir 6 konstatuojamąsias dalis,

— atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 9 d. Europos Centrinio Banko (ECB) metinę ataskaitą „Tarptautinis euro vaidmuo“,

— atsižvelgdamas į savo 2016 m. balandžio 12 d. rezoliuciją dėl ES vaidmens tarptautinių finansų, pinigų ir reguliavimo institucijų ir įstaigų veikloje ([2]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 8 d. rezoliuciją „Tolesnis kapitalo rinkų sąjungos plėtojimas: galimybės gauti kapitalo rinkos finansavimą gerinimas, visų pirma MVĮ, ir tolesnis neprofesionalių investuotojų galimybių dalyvauti kūrimas“ ([3]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 18 d. pranešimą su rekomendacijomis Komisijai „Skaitmeniniai finansai: dėl kriptoturto kylanti rizika. Reguliavimo ir priežiūros iššūkiai finansinių paslaugų, institucijų ir rinkų srityje“ ([4]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. lapkričio 13 d. rezoliuciją „Tvarios Europos investicijų planas. Žaliojo kurso finansavimas“ ([5]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. birželio 19 d. rezoliuciją „Bankų sąjunga. 2019 m. metinė ataskaita“ ([6]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl Europos Centrinio Banko 2018 m. metinės ataskaitos ([7]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo mėn. pranešimą apie Sąjungos padėtį ([8]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. spalio mėn. ECB ataskaitą dėl skaitmeninio euro ([9]),

---

([1]) OL L 306, 2020 9 21, p. 1.
([2]) OL C 58, 2018 2 15, p. 76.
([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0266.
([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0265.
([5]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0305.
([6]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0165.
([7]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0034.
([8]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/soteu_2020_en.pdf
([9]) https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf

— atsižvelgdamas į patikslintą 2020 m. Komisijos darbo programą ([10]) (COM(2020)0440),

— atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos (ECON) komiteto užsakytą 2020 m. rugsėjo mėn. tyrimą „Pasaulinė valiutos tvarka po COVID-19 pandemijos: rizika ir euro galimybės“ ([11]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. vasario mėn. NBER serijos darbiniame dokumente Nr. 26760 pateikiamą Ethano Ilzetzkio (Londono ekonomikos mokykla), Carmen M. Reinhart (Harvardo universitetas) ir Kennetho S. Rogoffo (Harvardo universiteto Kenedžio vyriausybės mokykla) tyrimą „Kodėl neišnaudojamas euro potencialas?“ ([12]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 5 d. idėjų instituto *Bruegel* politikos dokumentą „Ar COVID-19 krizė suteikia galimybę sustiprinti eurą kaip pasaulinę valiutą?“ ([13]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. vasario 13 d. Europos Sąjungos vidaus politikos generalinio direktorato (IPOL GD) tyrimą „Euras 2020 m. Aplinkybių apžvalga – tyrimų ir vertinimų rinkinys“ ([14]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 5 d. Europos Vadovų Tarybos Pirmininko Charles'io Michelio pagrindinį pranešimą Europos politikos studijų centre dėl tarptautinio euro vaidmens ([15]),

— atsižvelgdamas į Pirmininko Charles'io Michelio pastabas po 2019 m. gruodžio 13 d. įvykusių Europos Vadovų Tarybos susitikimų ([16]),

— atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto užsakytą išsamią 2020 m. birželio mėn. analizę, kuri įtraukta į 2020 m. birželio mėn. Dialogo pinigų politikos klausimais dokumentus „Tarptautinis euro vaidmuo: padėtis ir ekonominė reikšmė“ ([17]),

— atsižvelgdamas į ECB pirmininkės Christine Lagarde įžanginę kalbą Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto 2020 m. birželio 8 d. surengtame klausyme ([18]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 7 d. ECB vykdomosios valdybos nario Fabio Panettos kalbą „Neišnaudoto euro potencialo realizavimas pasaulio lygmeniu“ ([19]),

— atsižvelgdamas į 2010 m. balandžio mėn. Barrio Eichengreeno tyrimą (Kalifornijos Berklio universitetas) „Daugialypio rezervinės valiutos pasaulio valdymas“ ([20]),

— atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 3 d. idėjų instituto *Bruegel* tinklaraščio įrašą „Tarptautinis euro vaidmuo“ ([21]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. sausio mėn. Europos Parlamento Parlamentinių tyrimų paslaugų tarnybos (EPRS) tyrimą „Europos Sąjungos ekonomikos ir biudžeto perspektyva“ ([22]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. liepos 2 d. EPRS informacinį pranešimą „Vieningo atstovavimo euro zonai TVF kūrimas“ ([23]),

---

([10]) https://ec.europa.eu/info/publications/2020-commission-work-programme-key-documents_lt
([11]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652751/IPOL_STU(2020)652751_EN.pdf
([12]) https://scholar.harvard.edu/files/rogoff/files/nber26760_why_is_euro_punching _below_its_weight.pdf
([13]) https://www.bruegel.org/2020/06/is-the-covid-19-crisis-an-opportunity-to-boost-the-euro-as-a-global-currency/
([14]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/624431/IPOL_STU(2019) 624431_EN.pdf
([15]) https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/03/05/keynote-speech-at-europe-s-next-stage-at-the-centre-for-european-policy-studies-ideas-lab-2020/pdf
([16]) https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2019/12/13/remarks-by-president-charles-michel-after-the-european-council-meetings-on-13-december-2019/
([17]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/648806/IPOL_IDA(2020) 648806_EN.pdf
([18]) https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200608~4225ba8a1b.lt.html
([19]) https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200707~3eebd4e721.lt.html
([20]) https://eml.berkeley.edu/~eichengr/managing_multiple_res_curr_world.pdf
([21]) https://www.bruegel.org/2018/12/the-international-role-of-the-euro/
([22]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/646139/EPRS_STU (2020)646139_EN.pdf
([23]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637969/EPRS_BRI(2019) 637969_EN.pdf

Ketvirtadienis, 2021, Kovo 25

— atsižvelgdamas į 2020 m. spalio mėn. Vidaus politikos (IPOL) GD Paramos ekonomikos valdymui skyriaus informacinį pranešimą „ES priežiūros ir pertvarkymo institucijų gairės dėl „Brexit'o“ ([24]),

— atsižvelgdamas į Tarptautinio valiutos fondo (TVF) duomenis apie oficialiųjų užsienio valiutos atsargų sudėtį (COFER) ([25]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 19 d. Eurostato pranešimą spaudai Nr. 84/2020 „2017 m. Tarptautinės palyginimo programos rezultatai“ ([26]),

— atsižvelgdamas į 2020 m. rugsėjo 16 d. Eurostato pranešimą spaudai Nr. 137/2020 „27,9 mlrd. EUR euro zonos tarptautinės prekybos prekėmis perteklius“ ([27]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A9-0043/2021),

A. kadangi per dvidešimt egzistavimo metų euras tapo teigiamu Europos vienybės, integracijos ir ekonominės galios bei jos padėties pasaulyje simboliu, nes tapo Europos demokratijos, laisvų rinkų ir tarptautinio bendradarbiavimo vertybių sklaidos kanalu;

B. kadangi euras yra oficiali euro zonos, kurią šiuo metu sudaro 19 iš 27 ES valstybių narių, valiuta ir kurią kaip bendrą valiutą remia dauguma visų euro zonos valstybių narių piliečių ([28]); kadangi Bulgarija, Kroatija ir Danija susiejo savo valiutas su euru, taikydamos valiutų kurso mechanizmą (VKM II), ir kadangi euras taip pat yra oficiali valiuta ([29]) arba *de facto* valiuta ([30]) tam tikrose ne ES teritorijose; kadangi besivystančių šalių sprendimas susieti savo valiutas su euru gali turėti įtakos jų ekonomikai ir ilgalaikėms darnaus vystymosi perspektyvoms;

C. kadangi, nepaisant euro zonos ekonomikos dydžio ir įtakos pasaulinės prekybos srityje, euras smarkiai atsilieka nuo JAV dolerio naudojant jį kaip tarptautinę atsargų valiutą ([31]) ir sąskaitų faktūrų išrašymo valiutą ([32]), taip pat pagal jam tenkančią tarptautinių užsienio valiutos operacijų bei skolos vertybinių popierių dalį ([33]), tačiau pagal tarptautinių mokėjimų proporciją euro reitingas, palyginti su doleriu, yra beveik vienodas; kadangi euras išlieka antra pagal svarbą valiuta tarptautinėje pinigų sistemoje;

D. kadangi pasaulinis euro potencialas nėra visiškai išnaudotas ir jo nauda yra nevienodai pasiskirsčiusi tarp euro zonos narių;

E. kadangi ECB sudėtinio indekso suvestinėje dėl tarptautinio euro vaidmens teigiama, kad euro, kaip tarptautinės valiutos, augimas pasiekė aukščiausią tašką 2005 m., kad vėliau jo tarptautinimas ėmė regresuoti ir kad nuo to laiko euras jau neatgavo savo ankstesnio statuso; kadangi COVID-19 krizė paskatino iš naujo įvertinti argumentą siekti didesnio tarptautinio euro vaidmens;

([24]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651369/IPOL_BRI(2020)651369_EN.pdf
([25]) https://data.imf.org/?sk=E6A5F467-C14B-4AA8-9F6D-5A09EC4E62A4
([26]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10868691/2-19052020-BP-EN.pdf/bb14f7f9-fc26-8aa1-60d4-7c2b509dda8e
([27]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10569467/6-16092020-AP-EN.pdf/861498a9-16ca-3fd1-6434-aee64bfa7192
([28]) Remiantis 2019 m. lapkričio mėn. greitosios „Eurobarometro“ apklausos Nr. 481 duomenimis, pritarimas eurui padidėjo: du trečdaliai respondentų mano, kad euro įvedimas jų šaliai yra naudingas – tai didesnė dalis nei 2018 m. 13 šalių (o keturiose šalyse – mažesnė).
([29]) Remiantis oficialiu susitarimu su Europos Sąjunga, eurą kaip oficialią valiutą naudoja Monako Kunigaikštystė, San Marino Respublika, Vatikano Miesto Valstybė, Andoros Kunigaikštystė, taip pat Sen Pjeras ir Mikelonas ir Sen Bartelemi sala, kurios abi yra ES nepriklausančios Prancūzijos užjūrio teritorijos.
([30]) Euras tapo *de facto* nacionaline valiuta Kosove ir Juodkalnijoje, pakeitusia Vokietijos markę.
([31]) Remiantis 2020 m. rugsėjo 30 d. TVF duomenimis apie oficialiųjų užsienio valiutos atsargų sudėtį (COFER), 2020 m. viso pasaulio euro atsargos sudarė 20,27 proc., palyginti su 61,26 proc. JAV dolerių atsargomis ir 2,05 proc. ženminbi juanio atsargomis.
([32]) Euro kaip sąskaitų faktūrų išrašymo valiutos naudojimas atitinka 30 proc. pasaulio prekybos sandorių, susijusių su prekėmis, tačiau jo naudojimas vis dar yra ribotas, kai sandoriai nėra susiję su euro zona, skirtingai nei JAV doleris.
([33]) Remiantis 2020 m. birželio mėn. ECB ataskaita dėl tarptautinio euro vaidmens, euro dalis tarptautinių skolos vertybinių popierių atsargose 2019 m. pabaigoje sudarė 22 proc., pradėjusi mažėti nuo XXI amžiaus pirmojo dešimtmečio vidurio, o JAV dolerio nuolat didėjo ir pasiekė apie 64 proc.

F. kadangi didesnis tarptautinis euro vaidmuo leis ES pagerinti Europos piliečių gerovę, kaip apibrėžta Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 3 straipsnyje, ir skatinti tarptautinę sistemą, grindžiamą tvirtesniu daugiašaliu bendradarbiavimu ir tinkamu pasauliniu valdymu, kaip apibrėžta ES sutarties 21 straipsnyje; kadangi politikos priemonės, kuriomis siekiama stiprinti tarptautinį euro vaidmenį, turėtų būti įgyvendinamos atsižvelgiant į bendruosius Sąjungos tikslus, įskaitant darnų vystymąsi, visiško užimtumo ir pramonės politiką, ir jomis turėtų būti siekiama didinti euro zonos socialinį atsparumą, vidaus sanglaudą ir veikimą ir propaguoti pasaulinius ekonominius santykius, atitinkančius Europos žaliojo kurso ir Paryžiaus susitarimo tikslus, DVT ir ES socialinių teisių ramsčio tikslus;

G. kadangi dabartiniai geopolitiniai pokyčiai ir tarptautinės prekybos problemos, įskaitant vertės grandinių sutrikdymą, technologinę plėtrą, skaitmeninę transformaciją, Kinijos ekonominės galios didėjimą ir naujausius geopolitinius iššūkius daugiašališkumui, gali paskatinti daugiapolę pasaulio ekonomiką, taip sudarant sąlygas galimam perėjimui prie įvairių valiutų atsargų sistemos, kurioje viso pasaulio rinkos dalyviams euras suteiktų papildomų valiutos pasirinkimo galimybių ir sudarytų sąlygas sumažinti visuotinę riziką finansų srityje;

H. kadangi stipresnis tarptautinis euro vaidmuo ir didesnis jo kaip rezervinės valiutos naudojimas suteiktų euro zonai didesnį finansinį savarankiškumą, taip apsaugant ją nuo kitų valiutų, kaip kitų nacionalinių administracijų pasitelkiamų užsienio politikos priemonių, naudojimo ir padidinant ES gebėjimą formuoti savo politikos kryptį pasauliniu mastu;

I. kadangi ES turėtų saugoti savo finansinių infrastruktūrų vientisumą, savo rinkos operatorių ir pasaulinių finansinių sandorių tinklų nepriklausomybę nuo vienašališkos užsienio politikos ir galimų trečiųjų šalių jurisdikcijų taikomų ekstrateritorinių sankcijų, tuo pat metu užtikrinant veiksmingą ES sankcijų politikos įgyvendinimą;

J. kadangi sprendimą naudoti valiutą iš esmės lemia rinkos dalyvių pageidavimai, o pasitikėjimas valiutos stabilumu yra itin reikšmingas aspektas, kuris daro įtaką jų pasirinkimams, ir svarbus kriterijus, kuriuo vadovaudamiesi centriniai bankai ir vyriausybės nustato savo tarptautinių rezervų sudėtį; kadangi mastas, kuriuo išorės subjektai naudoja tam tikrą valiutą, yra susijęs su jurisdikcijos, kurioje išleidžiama tokia valiuta, vientisumu ir darnumu; kadangi valiutos stabilumą lemia ir su ja susijusių institucijų stabilumas, todėl siekiant užtikrinti papildomą su euru susijusį institucinį ir politinį stabilumą, būtina didesnė Europos integracija;

K. kadangi tarptautinių valiutų vaidmenį lemia platus veiksnių derinys; kadangi istoriniu požiūriu šalims, išleidžiančioms dominuojančias valiutas, būdinga didelė ir auganti ekonomika, laisvas kapitalo judėjimas, pasiryžimas atlikti tarptautinį vaidmenį, stabilumas, gebėjimas užtikrinti didelę ir elastingą saugaus turto pasiūlą, išvystytos finansų rinkos ir reikšminga geopolitinė įtaka; kadangi ilguoju laikotarpiu tam tikros valiutos patrauklumą lemia ir ją išleidžiančios jurisdikcijos ekonomikos gyvybingumas; kadangi, viena vertus, euro zonos ekonomikos dydis ir laisvas kapitalo judėjimas atitinka pagrindines išankstines sąlygas, suteikiančias galimybę sustiprinti tarptautinį euro vaidmenį, bet, kita vertus, finansų ir kapitalo rinkos išlieka susiskaidžiusios ir nuo bankų labai priklausoma fiskalinė euro zonos struktūra yra neišbaigta, o patikimas aukštos kokybės turto, kurį naudoja pasauliniai investuotojai, tiekimas yra nepakankamas;

L. kadangi stipri tarptautinė valiuta suteikia jurisdikcijai galimybę siekti naudos išleidžiant didelius kiekius skolos vertybinių popierių, kurie pasaulio rinkose laikomi nerizikingais, naudotis vadinamosiomis „pernelyg didelėmis privilegijomis“, senjoražu ir galimybe parduoti vyriausybės vertybinius popierius žemomis palūkanomis, taip pat leidžia bendrovėms naudotis stabilumu, kurį suteikia galimybė vykdyti tarptautinius sandorius savo valiuta;

M. kadangi ilgalaikis tarptautinis euro vaidmuo labai priklausys nuo euro zonos, kaip verslui palankios erdvės, patrauklumo ir valstybių narių fiskalinės politikos patikimumo; kadangi vykdant ekonomikos gaivinimą po pandemijos reikia patikimos pinigų ir biudžeto politikos tiek ES lygmeniu, tiek euro zonos valstybėse narėse; kadangi būtinas tinkamas pinigų ir fiskalinės politikos derinys siekiant sukurti tvirtesnę ir stabilesnę ekonominę ir pinigų sąjungą (EPS), kuri yra būtina norint didinti euro įtaką ir naudą, tenkančią euro zonos nariams;

Ketvirtadienis, 2021, Kovo 25

N. kadangi euro zona susiduria su dideliais uždaviniais, visų pirma susijusiais su klimato kaita, kibernetiniu saugumu, pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, taip pat su geopolitinėmis problemomis, įskaitant Jungtinės Karalystės (JK) išstojimą iš ES;

O. kadangi nuo 2020 m. sausio 31 d. Jungtinė Karalystė nebėra ES valstybė narė; kadangi JK išstojimas iš ES lėmė struktūrinius ES finansų sistemos ir jos stabilumo pokyčius, dėl jo sustiprėjo poreikis toliau plėtoti ir integruoti ES kapitalo rinkas, kad jos taptų patrauklios, konkurencingos, atsparios ir tvarios, taip išvengiant rinkos susiskaidymo ir sudarant joms sąlygas konkuruoti pasauliniu mastu, kartu išsaugant pasaulinę ir bendradarbiavimu grindžiamą mąstyseną; kadangi daug dėmesio turi būti skiriama siekiui užtikrinti, kad bet kokia policentrinė finansų ir kapitalo rinkos sistema, kuri gali atsirasti dėl Jungtinės Karalystės išstojimo, nepaskatintų finansinio susiskaidymo; kadangi ES priklausomybės nuo JK rinkos infrastruktūros mažinimas yra nepaprastai svarbus tarptautinio euro vaidmens stiprinimui;

P. kadangi pasaulyje ekonomikos gaivinimas tebėra nevienodas, netvirtas ir nevisapusiškas, o ribojimo politika, kurios imtasi reaguojant į COVID-19 pandemiją, sukelia papildomų sunkumų ekonomikos gaivinimui ir gali paveikti pasaulio valiutų padėtį;

Q. kadangi siekiant ekonomikos atsigavimo po pandemijos reikia sparčiai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo planą „Next Generation EU“, kuris yra Europos fiskalinis atsakas šalinant struktūrinius trūkumus ir diegiant politikos priemones tvariam augimui ir konkurencingumui skatinti, daugiausia dėmesio skiriant i) teisingai žaliajai pertvarkai, ii) skaitmeninei transformacijai, iii) ekonominei sanglaudai, produktyvumui ir konkurencingumui, iv) socialinei ir teritorinei sanglaudai, v) institucijų atsparumui ir vi) naujai kartai skirtoms politikos priemonėms, taip pat investuotojų pasitikėjimo didinimui; kadangi vykdant tokią politiką gali būti svariai prisidedama prie euro stabilumo ir patrauklumo didinimo pasaulyje ir Europos ekonominio ir finansinio savarankiškumo stiprinimo; kadangi prasmingos fiskalinės skatinamosios priemonės, įskaitant jungtines Europos pastangas, kartu su pinigų politika, nukreipta į kainų stabilumo išsaugojimą, sustiprins ES anticiklinius skolinimo pajėgumus ir todėl teigiamai paveiks tarptautinę euro padėtį; kadangi per anksti nutrauktos fiskalinės skatinamosios priemonės ir fiskalinių veiksmų nesuderinimas galėtų pakenkti Sąjungos socialiniam ir ekonominiam atsigavimui, dar labiau padidinti esamus skirtumus euro zonoje, pakenkiant jos sanglaudai ir vientisumui, ir taip pat sumažinti euro, kaip tarptautinės valiutos, patrauklumą;

R. kadangi 750 mlrd. EUR vertės planas „Next Generation EU“ yra istorinė galimybė sustiprinti tarptautinį euro vaidmenį prisidedant prie pasaulinio likvidumo didinimo, remiant anticiklines išlaidas ir sudarant palankesnes sąlygas Europos ekonomikos koordinavimui; kadangi obligacijų išleidimas kartu su ekonomikos gaivinimo fondu suteiks galimybę pasaulio investuotojams gauti visos euro zonos pozicijas, taip pat nustatyti tikrą euro zonos pajamingumo kreivę;

S. kadangi ECB specialioji pandeminė pirkimo programa yra lemiamas elementas siekiant išlaikyti kainų stabilumą ir užtikrinti stabilius finansavimo šaltinius euro zonos ekonomikai;

T. kadangi veiksminga ir išplėtota finansų sistema, pagrįsta įvairiomis finansinėmis priemonėmis, gerai išvystytomis kapitalo rinkomis ir likvidžiu saugiu turtu, gali sustiprinti tarptautinį pinigų sąjungos vaidmenį;

U. kadangi kai kuriose strateginėse rinkose daugelis Europos bendrovių vis dar nesirenka euro kaip bazinės valiutos kainodarai ir prekybai;

V. kadangi dėl naujų įgaliojimų laikinai išleisti ekonomikos gaivinimo skolos vertybinius popierius, įskaitant žaliąsias ir socialines obligacijas, dėl kurių ES taptų didžiausia tokių skolos vertybinių popierių emitente, būtini tinkami įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo pajėgumai, taip pat griežti pajamų, gautų iš žaliųjų obligacijų išleidimo, skaidrumo ir atsekamumo standartai, kad nebūtų pakenkta ilgalaikiam euro, kaip saugios turto saugojimo valiutos, patikimumui;

W. kadangi dėl pandemijos paspartėjo skaitmeninė finansų pertvarka; kadangi vadovaujant stipriems Europos masto veikėjams vykdomas skaitmeninių finansų ir mokėjimų plėtojimas sustiprintų svarbų tarptautinį euro vaidmenį; kadangi dėl skaitmeninio euro Europos valiuta taps geriau pritaikyta skaitmeniniam pasauliui ir bus galima plačiau taikyti eurą skaitmeninių mokėjimų srityje, jis taps lengviau naudojamas, pigesnis ir veiksmingesnis;

X. kadangi Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto užsakyti tyrimai parodė, kad tarptautinės valiutos naudojimas platesniu mastu suteikia naudos, tačiau jis taip pat reiškia pasauliniu mastu prisiimamą atsakomybę, priklausomybę ir išlaidas, į kurias reikia atsižvelgti vykdant plataus užmojo pinigų politiką, kuria siekiama, kad euras taptų konkurencingesne valiuta;

Y. kadangi, siekiant įgyvendinti rinka grindžiamą tarptautinio euro vaidmens stiprinimą, reikia tvirtai įsipareigoti dėl atvirų ir laisvų tarptautinių rinkų ir kartu vykdyti ES ir valstybių narių lygmens tikslinę skatinamąją politiką, kuri būtų suderinta su šiuo tikslu ir būtų įtraukta į visapusiškas veiksmų gaires;

Su tarptautiniu euro vaidmens stiprinimu susijusi nauda ir iššūkiai

1. atkreipia dėmesį į Sutartyse nustatytą reikalavimą kiekvienai valstybei narei, išskyrus Daniją, įsivesti bendrą valiutą, kai šalis atitinka Mastrichto konvergencijos kriterijus; palankiai vertina Bulgarijos ir Kroatijos prisijungimą prie VKM II 2020 m. liepos mėn. ir pritaria tam, kad abiejose šalyse būtų nustatyta netolima tikslinė euro įvedimo data; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją įvertinti galimą tolesnės euro zonos plėtros poveikį tarptautinio euro vaidmens stiprinimo procesui;

2. pabrėžia negrįžtamą bendros valiutos pobūdį; pabrėžia, kad euras yra ne tik pinigų politikos, bet ir politinis projektas;

3. mano, kad ne visus euro internacionalizacijos padarinius galima lengvai kiekybiškai įvertinti, tačiau euro, kaip tarptautinės atsargų rezervo ir sąskaitose faktūrose nurodomos valiutos, tarptautinio vaidmens ir jo naudojimo užsienio valiutai, tarptautinei skolai ir paskolų rinkoms stiprinimas gali duoti naudos ir trumpuoju, ir ilguoju laikotarpiu; vis dėlto pažymi, kad dėl to taip pat atsiranda rizika ir atsakomybė ir į tai būtina atsižvelgti rinkos jėgas papildant politikos priemonėmis; visų pirma pabrėžia, kad dėl tvirtesnio euro, kaip tarptautinės valiutos, statuso gali padidėti jo, kaip atsargų valiutos, naudojimas, rastis nepaprastai didelių privilegijų ir sumažėti išorės finansavimo ir valiutos konvertavimo sandorių išlaidos, taip pat sumažėti Europos įmonių ir namų ūkių patiriamos išlaidos ir rizika; pabrėžia, kad dėl didesnio tarptautinio euro vaidmens palaipsniui bus sukurtos tvirtesnės, likvidesnės ir labiau integruotos Europos finansų rinkos, taigi jos bus mažiau pažeidžiamos įvykus valiutų kurso sukrėtimams, o tai užtikrintų patikimesnę Europos įmonių ir vyriausybių prieigą prie finansavimo; pabrėžia, kad dėl tvirtesnio euro, kaip tarptautinės valiutos, statuso taip pat galėtų padidėti pinigų politikos savarankiškumas, sustiprėti jos poveikis pasaulyje, o ES pinigų politika galėtų tapti mažiau priklausoma nuo išorės ekonominio ir finansinio šalutinio poveikio, taip pat galėtų padidėti pinigų sistemos likvidumas, sumažėti prekybos sąnaudos, padidėti rinkos veiksmingumas ir euro zonos atsparumas finansiniams sukrėtimams, o tai, savo ruožtu, prisidėtų prie ES pinigų ir finansinio stabilumo, be to, būtų užtikrintas sklandus makroekonominio disbalanso koregavimas; mano, kad dėl didesnio tarptautinio euro vaidmens padidės ES gebėjimas formuoti savo politinę poziciją nepriklausomai nuo įvykių pasaulyje; tačiau pažymi, kad kai kuriuose tyrimuose atkreipiamas dėmesys į tai, kad didesnis tam tikros valiutos vaidmuo gali nulemti senjoražo nuostolius, pernelyg didelę valiutos revalvaciją, didesnį kapitalo srauto svyravimą esant nepalankioms pasaulinėms sąlygoms ir didesnę tarptautinę atsakomybę;

4. pabrėžia, kad dėl svarbesnio euro vaidmens tarptautiniu lygmeniu galėtų sustiprėti tarptautinės finansų sistemos atsparumas, būtų suteiktas didesnis pasirinkimas rinkos dalyviams visame pasaulyje ir tarptautinė ekonomika taptų mažiau pažeidžiama įvykus sukrėtimams, susijusiems su daugelio sektorių stipria priklausomybe nuo vienos valiutos; mano, kad euro internacionalizavimas galėtų būti pagrindinis veiksnys siekiant padėti pagrindus atgaivintai tarptautinei pinigų sistemai, kuri ir toliau priklausys nuo riboto valiutų skaičiaus, kad ji taptų labiau subalansuota ir tvaresnė;

5. mano, kad ilgalaikis strateginis euro zonos ir jos valstybių narių siekis turėtų būti pasinaudoti visais įmanomais pranašumais, kurių suteikia euro valiutos emisija ir ypač stipresnis tarptautinis jo vaidmuo; pabrėžia, kad norint, jog tokių pranašumų būtų, reikia gerai suderintų Europos ir nacionalinio lygmens politinių pastangų, įskaitant ECB, Bendros pertvarkymo valdybos (BPV), Europos priežiūros institucijų (EPI) ir Europos investicijų banko (EIB) indėlį;

Ketvirtadienis, 2021, Kovo 25

6. atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant sustiprinti tarptautinį euro vaidmenį Sąjunga turi toliau plėtoti ir užbaigti kol kas neužbaigtą bendros valiutos infrastruktūrą ir pasiekti didesnę pažangą, susijusią su svarbiausiomis jos funkcijomis;

7. pakartoja, kad reikia stiprinti ir baigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą (EPS), bankų sąjungą ir kapitalo rinkų sąjungą, siekiant padidinti tarptautinį Europos rinkų konkurencingumą, stabilumą ir euro patrauklumą ir galiausiai Sąjungos strateginį savarankiškumą;

8. primena pažangą, pasiektą kuriant bankų sąjungą, ir atkreipia dėmesį į Euro grupėje pasiektą susitarimą dėl Europos stabilumo mechanizmo reformos ir paspartintą Bendro pertvarkymo fondo bendros finansinio stabilumo stiprinimo priemonės įsigaliojimą; palankiai vertina Komisijos vykdomą krizių valdymo ir indėlių garantijų sistemos peržiūrą siekiant padidinti bankų krizių ES valdymo sistemos veiksmingumą, proporcingumą ir bendrą nuoseklumą;

9. atkreipia dėmesį į gruodžio 2020 m. gruodžio 11 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikime pateiktą prašymą Euro grupei parengti laipsnišką ir laiko atžvilgiu apibrėžtą darbo planą dėl visų neįvykdytų elementų, reikalingų bankų sąjungos užbaigimui; primena, kad bankų sąjungoje vis dar trūksta indėlių garantijų sistemos ir mechanizmo, kuriuo būtų užtikrinama, kad pertvarkant banką būtų galima suteikti jam likvidumo; todėl pabrėžia, kad baigus kurti bankų sąjungą, visų pirma įdiegus gerai parengtą sistemą, kuria garantuojami ir apsaugomi ES bankų indėliai, ir baigus kurti mechanizmą, taikomą žlungantiems bankams, bus sustiprintas tarptautinis euro vaidmuo;

10. mano, kad vadinamasis saugaus portfelio požiūris ir įgaliojimų suteikimas BPV pasitelkiant pertvarkymo sistemos reformą, taip pat Europos indėlių garantijų sistemos sukūrimas padės plėtoti Europos bankams skirtą bendrąją rinką ir išeiti iš užburto rato, į kurį pateko valstybės narės ir jų finansų sistemos, taigi padidės euru išreikšto turto patrauklumas ir sustiprės tarptautinis euro vaidmuo;

11. pabrėžia, kad stiprinant tarptautinį euro vaidmenį taip pat būtų naudinga išnaudoti vienos iš didžiausių ES pridėtinių verčių – jos bendrosios rinkos – teikiamas galimybes; šiuo tikslu ragina baigti kurti bendrąją rinką;

12. atkreipia dėmesį į tai, kad sukūrus kapitalo rinkų sąjungą būtų didinamas euro vaidmuo tarptautinėje rinkoje, nes stiprios ir likvidžios vidaus, finansų ir eurais išreikštos kapitalo rinkos yra labai svarbios, kad valiuta pasiektų ir sustiprintų savo tarptautinį statusą; pabrėžia, kad dėl pažangos plėtojant kapitalo rinkų sąjungą padidėtų tiek atsparumas įvykiams pasaulyje ir nepriklausomybė nuo jų, tiek euru išreikšto turto patrauklumas; apgailestauja dėl nepakankamai išvystytų euro zonos kapitalo rinkų ir jų segmentacijos nacionaliniu lygmeniu, nes tai nulėmė mažesnio dydžio rinkas; ragina stiprinti bendradarbiavimą finansinių produktų apmokestinimo srityje, ragina sumažinti nacionalines pasirinkimo galimybes ir veiksmų laisvę siekiant sumažinti tarpvalstybines kliūtis ir skatina pradėti laipsnišką etapais vykdomą minimalų nacionalinių nemokumo taisyklių suderinimą; mano, kad Jungtinei Karalystei išstojus iš ES Sąjunga turėtų dėti visas pastangas, kad, pasinaudodama savo stipriosiomis pusėmis, padidintų savo konkurencingumą pasaulyje, siekdama tapti patrauklia rinka Europos bei tarptautinėms įmonėms ir investuotojams; atsižvelgdamas į tai, pripažįsta, kad euro galėtų atlikti tam tikrą vaidmenį švelninant JK išstojimo poveikį Airijos salai;

13. pabrėžia, kad tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu reikia vykdyti tvarią, teisingą ir patikimą ekonominę, fiskalinę ir našumą bei augimą skatinančią struktūrinę politiką, kuri būtų grindžiama įsipareigojimu laikytis patikimų fiskalinių taisyklių, siekiant išlaikyti euro stabilumą ir vientisumą; šiuo atžvilgiu palankiai vertina ekonomikos gaivinimo priemonės „Next Generation EU“ dokumentų rinkinyje išdėstytą planą panaudoti fiskalinę paskatą, t. y. pasiskolinti 750 mlrd. EUR kapitalo rinkų obligacijomis, siekiant finansuoti atsigavimą po COVID-19 pandemijos ir paremti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką; mano, kad tokiomis aplinkybėmis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondas gali pagerinti šiuo metu susiskaidžiusios valstybės skolos rinkos veikimą, padėti baigti kurti bankų sąjungą ir užtikrinti pažangą siekiant baigti kurti kapitalo rinkų sąjungą; be to, palankiai vertina tai, kad taikant Europos laikinos paramos priemonę nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos mažinti (SURE) buvo išleista obligacijų už 100 mlrd. EUR; pažymi, kad pastarojo meto patirtis, susijusi su SURE emisija, patvirtina didelį investuotojų susidomėjimą Europos obligacijomis; pripažįsta, kad ekonomikos gaivinimo plano finansavimas pasitelkiant kolektyvinį atsaką į bendrą sukrėtimą yra teisingas požiūris; pabrėžia, kad įvairių mokesčių naudojimas siekiant padidinti ES nuosavus išteklius yra žingsnis teisinga kryptimi, taigi ir euro vaidmens stiprinimas; mano, kad Parlamentui turėtų būti suteiktas svarbesnis demokratinis vaidmuo šio proceso įgyvendinime vykdant politinę kontrolę;

14. pabrėžia, kad reikalinga patikima fiskalinė sistema, kuri sustiprintų euro patrauklumą skatindama ilgalaikį augimą, užtikrindama stabilumą, kad padidėtų valstybių narių finansų tvarumas, ir kuo labiau mažindama nominalo pakeitimo riziką; šiuo klausimu ragina nuodugniau apsvarstyti dabartinę Stabilumo ir augimo pakto sistemą ir jo vykdymo užtikrinimą, atsižvelgiant į sudėtingas aplinkybes ir išliekančias problemas, kurių kilo dėl atsako į COVID-19 pandemijos sukeltą ekonomikos krizę ir kurios išliks ateinančius dešimtmečius; pažymi, kad kai kurios paramos priemonės bus automatiškai panaikintos, tačiau bus labai svarbu pasirinkti tinkamą likusių priemonių panaikinimo tvarkaraštį, kad nebūtų pakenkta ekonomikos atsigavimui ir augimui, nes tai bus labai svarbu siekiant susidoroti su skola po krizės ir ją sumažinti iki tvaraus lygio;

15. atkreipia dėmesį į tai, kad pakankama saugaus turto pasiūla yra būtina sąlyga norint užsitikrinti tarptautinės valiutos statusą, ir pabrėžia ribotą euru išreikšto saugaus turto prieinamumą; mano, kad parengus tinkamas politines priemones saugaus turto pasiūla padidėtų, taip pat mano, kad siūloma ekonomikos gaivinimo ir visuomenės atsigavimo finansavimui skirtų bendrų skolos vertybinių popierių emisija leistų sukurti ES lygmens turto atsargų lyginamąjį indeksą ir padidinti euru išreikšto saugaus turto pasiūlą; ragina Europos sisteminės rizikos valdybą atnaujinti savo 2018 m. aukšto lygio darbo grupės saugaus turto klausimais ataskaitą; ragina EIB išleisti daugiau eurais išreikštų obligacijų, nes tai padidintų nerizikingo turto, išreikšto eurais, prieinamumą;

16. pripažįsta, kad euras jau yra pagrindinė žaliųjų obligacijų emisijos valiuta, nes, ECB duomenimis, 2019 m. daugiau kaip pusė pasaulyje išleistų žaliųjų obligacijų buvo išleistos eurais; mano, kad ES taip pat turėtų tapti pasaulio lydere nustatant žaliųjų obligacijų emisijos standartus; todėl ragina Komisiją pateikti plačių užmojų naują tvaraus finansavimo veiksmų planą ir pasiūlymą dėl patikimo ES žaliųjų obligacijų standarto; mano, kad įtvirtinus ES, kaip pasaulinės žaliųjų finansų ir su jais susijusių standartų nustatymo lyderės, vaidmenį euras galėtų būti sustiprintas kaip valiuta, pasirenkama tvarių finansinių produktų srityje, taip padidinant jo tarptautinį vaidmenį; palankiai vertina Komisijos sprendimą išleisti žaliąsias obligacijas kaip svarbų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo fondo finansavimo elementą; pakartoja, kad žaliosios obligacijos yra skolos priemonės, kurių pajamomis siekiama finansuoti tvarias ir aplinką tausojančias investicijas; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares, pasitelkiant tvirtus skaidrumo ir pajamų atsekamumo standartus, suteikti investuotojams aukšto lygio teisinį tikrumą, kad jų investicijos bus naudojamos nustatytiems tikslams pasiekti; atsižvelgdamas į tai, ragina skubiai užbaigti ir įgyvendinti tvarios ekonominės veiklos taksonomiją; atkreipia dėmesį į būtinybę išvengti galimo neigiamo likvidumo poveikio, kuris gali atsirasti dėl Europos saugaus turto suskaidymo į žaliąsias obligacijas, socialinio poveikio obligacijas ir standartines obligacijas, rizikos;

17. atsižvelgia į geopolitikos įtaką valiutų vaidmeniui pasaulyje; ragina stiprinti ES geopolitinį vaidmenį, siekiant remti svarbesnį euro vaidmenį ir kartu visapusiškai juo pasinaudoti; pabrėžia, kad euro internacionalizavimas suteiks ES daugiau galimybių daryti įtaką pasaulio geopolitiniams sprendimams, dėl to, savo ruožtu, galėtų padidėti euro patrauklumas pasaulyje; pažymi, kad geopolitikos vaidmuo šiandieniame pasaulyje turėtų būti svarstymų apie tarptautinio euro vaidmens stiprinimą dalis, ypač kai valiutos internacionalizavimas gali turėti teigiamą poveikį saugumui, tačiau Sąjunga turėtų atsižvelgti į savo pajėgumus užsienio ir saugumo politikos srityje, kartu skatindama tarptautinę sistemą, pagal kurią būtų atsižvelgiama į daugiašalį bendradarbiavimą ir gerą pasaulinį valdymą;

18. pažymi, kad trečiosioms valstybėms vienašališkai taikant sankcijas gali kilti eksteritorinio poveikio rizika ir iššūkių ES ir jos valstybių narių sprendimų priėmimo savarankiškumui ir jų teisei reglamentuoti; primygtinai tvirtina, kad didesnio tarptautinio euro vaidmens skatinimas yra priemonė apeiti trečiųjų valstybių sankcijų galią; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina priemones, kurių jau ėmėsi ES, pvz., ES blokavimo statuto aktyvavimą ([34]) ir paramos prekybos mainams priemonės (INSTEX) nustatymą; ragina Komisiją tęsti darbą, susijusį su jos pačios sankcijų veiksmingumu ir ekstrateritoriniu trečiųjų valstybių sankcijų poveikiu ES veiklos vykdytojams;

([34]) 1996 m. lapkričio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2271/96, saugantis nuo trečiosios šalies priimtų teisės aktų eksteritorialaus taikymo poveikio ir tuo grindžiamų ar iš to kylančių veiksmų (OL L 309, 1996 11 29, p. 1).

Ketvirtadienis, 2021, Kovo 25

19. yra susirūpinęs dėl to, kad susiskaidžiusi ES institucinė sistema ir negebėjimas laikytis vieningos pozicijos tarptautinėse įstaigose gali pakenkti jos pinigų ir fiskalinės politikos patikimumui ir taip apriboti tolesnę institucinę euro zonos plėtrą ir tarptautinį euro vaidmenį; pakartoja, kad reikia racionalesnio ir labiau kodifikuoto ES atstovavimo daugiašalėse organizacijose ir įstaigose, visų pirma euro zonos atstovavimo TVF, kad būtų galima skatinti euro įtaką pasaulyje; mano, kad tol, kol nebus išspręstas atstovavimo klausimas, veiksmingesnis įvairių ES atstovų veiksmų koordinavimas galėtų padėti stiprinti tarptautinį euro vaidmenį; ragina Komisiją pateikti išsamius atsakymus dėl konkrečių veiksmų, kurių buvo imtasi įgyvendinant pasiūlymus, kuriuos Parlamentas pateikė 2016 m. balandžio 12 d. rezoliucijoje dėl ES vaidmens tarptautinių finansų, pinigų ir reguliavimo institucijų ir įstaigų veikloje;

Tarptautinio euro vaidmens stiprinimo politika

20. pabrėžia, kad stipresnis tarptautinis euro vaidmuo galėtų prisidėti prie Sąjungos atviro strateginio savarankiškumo ir jį padidinti; todėl rekomenduoja imtis veiksmų, kuriais būtų siekiama tiek rengti ir įgyvendinti politikos priemones, kuriomis būtų stiprinamas tarptautinis euro vaidmuo, tiek remti rinka grindžiamus žingsnius šia linkme, drauge taip pat stiprinant euro zonos veikimą ir sanglaudą viduje ir skatinant siekti svarbių klimato ir darnaus vystymosi tikslų atsižvelgiant į periferinių regionų ypatumus;

21. mano, kad, papildomai prie EPS stiprinimo ir užbaigimo, politika, kuri yra itin svarbi ir kurią vykdant sudaromos palankios sąlygos tarptautiniam euro vaidmeniui stiprinti, galėtų būti nukreipta, be kita ko, į finansines paslaugas ir kapitalo rinkas, darbo rinką, mokėjimų sistemas, tarptautinę prekybą, energetiką, skaitmeninę pertvarką, kovą su klimato kaita ir užsienio ir saugumo politiką; pabrėžia, kad tokia politika turi būti vykdoma siekiant bendrų Sąjungos tikslų;

22. pažymi, kad stiprios ir konkurencingos finansų rinkos yra labai svarbios stiprinant tarptautinį valiutos vaidmenį, todėl pabrėžia veiksmingo, proporcingo ir nuspėjamo valiutos reguliavimo poreikį šioje srityje;

23. pripažįsta, kad centralizuotos tarpuskaitos rinka yra labai koncentruota, ypač eurais išreikštų palūkanų normos išvestinių finansinių priemonių tarpuskaitos rinka, kuri labai priklauso nuo JK įsisteigusių pagrindinių sandorio šalių; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į Komisijos ribotos trukmės sprendimą dėl lygiavertiškumo ir skatina pramonės atstovus atsižvelgti į Komisijos raginimą sumažinti savo pozicijas trečiosios valstybės pagrindinių sandorio šalių atžvilgiu ir priklausomybę nuo jų, visų pirma kalbant apie ne biržos išvestinių finansinių priemonių pozicijas, išreikštas eurais ir kitomis Sąjungos valiutomis; atsižvelgdamas į tai, remia ES pagrindinių sandorio šalių pastangas stiprinti tarpuskaitos pajėgumus, taip pat Komisijos, Europos priežiūros institucijos ir ECB pastangas padėti pramonės atstovams ir skatinti juos nustatyti ir ateinančiais mėnesiais spręsti technines pernelyg didelių pozicijų perkėlimo į ES kliūtis; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad svarbus ES ir JK bendradarbiavimas reglamentavimo srityje, grindžiamas savanoriška neprivaloma sistema, neįeinančia į prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą (PBS), kuri leistų vykdyti dialogą visais svarbiais reglamentavimo klausimais, kartu visapusiškai paisant kiekvienos šalies reglamentavimo ir priežiūros savarankiškumo;

24. pažymi, kad valiutos reikšmė pasaulyje yra tiesiogiai susijusi su emisiją vykdančių valstybių vaidmeniu pasaulinės prekybos srityje; pabrėžia, kad Europos Sąjungai, kaip vienam iš didžiausių prekybos blokų pasaulyje, palaikančių atvirų ir laisvų tarptautinių rinkų idėją, galėtų būti naudingas tvirtesnis tarptautinis jos valiutos vaidmuo; pabrėžia, kad skatinimas pasirinkti eurą prekybos srityje sumažins valiutos kurso riziką ir kitas su valiuta susijusias išlaidas, visų pirma tenkančias Europos MVĮ; vis dėlto pažymi, kad, nepaisant savo, kaip stambių pirkėjų ir gamintojų, pozicijos, Europos įmonės kartais renkasi svarbiose strateginėse rinkose prekiauti kitomis valiutomis arba susiduria su prekybos eurais sunkumais dėl rinkos struktūrų ir priklausomybės nuo ankstesnių modelių; atkreipia dėmesį į tyrimus, kurie rodo, kad įmonių eurais išrašomų sąskaitų faktūrų dalis priklauso nuo daugelio veiksnių, įskaitant įmonės dydį ir valstybę, kurioje ji yra įsisteigusi, prekių vienalytiškumą ir esamas tiekimo grandines; todėl ragina Komisiją skatinti naudoti eurą komercinių sandorių kainodaros ir sąskaitų faktūrų išrašymo srityje ir pasinaudoti dideliu eurais išreikštų finansinių priemonių potencialu aktyviai bendradarbiaujant su privačiojo sektoriaus suinteresuotaisiais subjektais ir prekybos partneriais ir skatinant naudoti eurą ES prekybos susitarimuose; šiame kontekste atkreipia dėmesį į tiekimo grandines, atitinkančias Sąjungos klimato ir darnaus vystymosi tikslus ir kitus atitinkamus standartus;

25. mano, kad Komisija galėtų toliau skatinti euro naudojimą kainodarai ir sąskaitų faktūrų išrašymui prekybos srityje ir skatinti eurais išreikštas investicijas, palaikydama atvirą dialogą su privačiojo ir viešojo sektorių suinteresuotaisiais subjektais, nacionalinėmis valdžios institucijomis ir instituciniais investuotojais ir teikdama išsamias žinias bei didindama

supratimą apie savo iniciatyvas ir įvairias pastangas, kuriomis siekiama stiprinti euro zonos ir euro patrauklumą ir atsparumą; mano, kad vertėtų padidinti Europos ekonominės diplomatijos poveikį reguliariai keičiantis informacija su G 20 partnerėmis, taip pat su kaimyninėmis šalimis ir šalimis kandidatėmis, siekiant nustatyti konkrečius abipusio intereso politinius veiksmus, kad būtų sustiprintas euro vaidmuo trečiosiose valstybėse;

26. pažymi, kad didesnė energetikos sutarčių, sudaromų eurais, dalis galėtų sustiprinti tarptautinį bendros valiutos vaidmenį, todėl pritaria politikai, kuria padedama siekti šio tikslo; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kokios svarbios yra žaliosios energijos ir prekių rinkos, kaip visame pasaulyje parduodamoms eurais išreikštoms prekėms skirtos pirmtakės, kuriose apyvartiniai taršos leidimai pagal šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ES ATLPS) padėtų stiprinti euro vaidmenį tarptautinėje prekyboje ir siekti ES klimato tikslų; be to, ragina imtis veiksmų siekiant supaprastinti naujas novatoriškas sutartis, visų pirma susijusias su tvariais energijos ištekliais ir besiformuojančiomis energijos rinkomis, nes jos suteiks galimybę sudaryti daugiau energetikos sutarčių eurais ir taip sustiprins tarptautinį euro vaidmenį; ragina Komisiją toliau vykdyti konsultacijas ir rengti tyrimus, kuriais siekiama nustatyti galimybes padidinti euro naudojimą kituose sektoriuose, visų pirma transporto, taip pat žemės ūkio ir maisto prekių sektoriuose, kad būtų toliau remiamas ir skatinamas euro naudojimas šio tipo sandoriams; todėl ragina imtis tolesnių veiksmų siekiant peržiūrėti finansų rinkų taisykles, įskaitant Finansinių priemonių rinkų direktyvą ([35]) ir reglamentą ([36]) (FPRD II / FPRR), supaprastinti ir dar labiau suderinti vertybinių popierių rinkų skaidrumo sistemą, siekiant padidinti antrinę prekybą eurais išreikštomis skolos priemonėmis, taip pat Lyginamųjų indeksų reglamentą, siekiant paremti biržos prekių rinkoms skirtų euro lyginamųjų indeksų kūrimą ir sustiprinti euro, kaip bazinės valiutos, vaidmenį;

27. atkreipia dėmesį į ECB vaidmenį išsaugant pasitikėjimą euru ir apsaugant monetarinį suverenumą pasaulyje ir kainų stabilumą; pabrėžia, kad ilgalaikės stabilios vertės valiuta skatina šį pasitikėjimą; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad svarbu pasiekti kainų stabilumo tikslus ir užtikrinti pinigų politikos patikimumą, tačiau pažymi, kad sistemingai nebuvo pasiekiamas infliacijos tikslas;

28. pabrėžia, kad finansų rinkų stabilumas euro zonoje svarbus kaip išankstinė tarptautinės valiutos statuso sąlyga; pabrėžia ECB pinigų politikos poveikį finansų rinkų stabilumui; palankiai vertina greitą ir esminį ECB pinigų politikos atsaką į COVID-19 krizę ekstremaliosios situacijos sąlygomis; pripažįsta teigiamą skubių ECB priemonių poveikį euro zonos ekonominei padėčiai ir finansiniam stabilumui, taip pat euro patrauklumui stabilizuojant finansų rinkas, išsaugant euro likvidumo galimybes, remiant finansavimo sąlygas euro zonoje ir pasaulyje ir stiprinant rinkos pasitikėjimą;

29. pabrėžia apsikeitimo sandorių ir atpirkimo sandorių linijų svarbą pasauliniu mastu šalinant stygių euro finansavimo rinkose, užtikrinant pakankamą euro likvidumą ir netiesiogiai stiprinant tarptautinį euro vaidmenį; atkreipia dėmesį į Eurosistemos įsipareigojimą remti finansų rinkų likvidumą ir stabilumą krizės metu, taip pat vienalytį jos pinigų politikos poveikį; ragina ECB šiuo atžvilgiu toliau plėsti savo apsikeitimo sandorių linijas ne euro zonos kaimyninėse šalyse ir už jų ribų; ragina ECB ištirti tolesnius euro tarptautinio vaidmens stiprinimo būdus siekiant padidinti savo politikos krypčių nepriklausomumą pasaulyje ir sustiprinti Europos ekonominį ir finansinį savarankiškumą priimant sprendimus;

30. pabrėžia, kad tuo atveju, jei pasibaigus sistemos TARGET2 (realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistemos) darbo laikui reikia įvykdyti Europos pagrindinių sandorio šalių įkaito vertės išlaikymo prievolės reikalavimus, Europos bankai atsiduria itin nepalankioje padėtyje, visų pirma esant nepalankioms sąlygoms rinkoje, kaip įvyko pirmosiomis COVID-19 savaitėmis; pabrėžia, kad pailginus TARGET2 darbo laiką siekiant, kad jis atitiktų užsienio valiutų rinkos darbo laiką, sustiprėtų euro vaidmuo ir Europos kapitalo rinkų savarankiškumas ir Europos bankams nereikėtų naudotis ne euro likvidumu, kad įvykdytų pagrindinių sandorio šalių įkaito vertės išlaikymo prievolės reikalavimus; palankiai vertina TARGET2-T2S konsolidavimą pratęsiant darbo laiką, tai numatyta atlikti 2022 m. lapkričio mėn.; primygtinai ragina ECB ir kitus suinteresuotuosius subjektus paspartinti TARGET2 darbo laiko pailginimo procesą;

([35]) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

([36]) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

Ketvirtadienis, 2021, Kovo 25

31. pabrėžia, kad ECB, be pirminių įgaliojimų palaikyti kainų stabilumą ir antrinių įgaliojimų remti Sąjungos bendrąsias ekonominės politikos kryptis, kad padėtų siekti Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje nustatytų Sąjungos tikslų, pavesta užduotis užtikrinti sklandų mokėjimo ir atsiskaitymo sistemų veikimą; pabrėžia savarankiškų Europos mokėjimo sprendimų svarbą; ragina ECB užtikrinti tinkamą finansinių inovacijų, stabilumo ir vartotojų apsaugos pusiausvyrą; palankiai vertina iniciatyvą, kurios ėmėsi 16 Europos bankų, pradėti Europos mokėjimų iniciatyvą, kurios tikslas – sukurti vienodą mokėjimo sprendimą vartotojams ir prekiautojams visoje Europoje;

32. palankiai vertina ECB ataskaitą dėl skaitmeninio euro, kurioje pabrėžiama pridėtinė skaitmeninės valiutos vertė stiprinant tarptautinį euro vaidmenį, įskaitant žmonių pasitikėjimą bendra valiuta; atkreipia dėmesį į ECB vykdomosios valdybos nario, atsakingo už Eurosistemos aukšto lygio darbo grupę centrinio banko skaitmeninės valiutos klausimais, Fabio Panetta pareiškimą, kad skaitmeninis euras nepakeistų grynųjų pinigų, bet juos papildytų; ragina ECB tęsti darbą skaitmeninio euro srityje ir tikisi kito ECB žingsnio šiame procese remiantis Valdančiosios tarybos išvadomis, kurios bus paskelbtos 2021 m. viduryje; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti aukšto lygio kibernetinį atsparumą ir saugumą, ir remia ECB pastangas siekiant tai skatinti; be to, ragina toliau vertinti skaitmeninės valiutos naudojimo pranašumus ir trūkumus, siekiant užtikrinti pusiausvyrą tarp pasaulinio konkurencingumo, inovacijų, saugumo ir privatumo;

33. pabrėžia, kad stipresnis euro vaidmuo skaitmeniniame amžiuje turi būti paremtas novatoriškais skaitmeninių finansų sprendimais ir veiksmingais skaitmeniniais mokėjimais eurais; ragina tai skatinti įgyvendinant visapusiškas skaitmeninių finansų ir mažmeninių mokėjimų strategijas; mano, kad, atsižvelgiant į skaitmeninę pertvarką, ES, laikydamasi aukščiausių kibernetinio saugumo ir vartotojų apsaugos, įskaitant privatumo ir duomenų apsaugą, standartų, turėtų sukurti sistemą, pagal kurią būtų siekiama išsaugoti finansinį stabilumą ir apsaugoti pažeidžiamiausias grupes, pvz., vyresnio amžiaus žmones ir neįgaliuosius, kurioms galėtų kilti naujų technologijų naudojimo problemų; pabrėžia, kad būtina tęsti kovą su pinigų plovimu įsteigiant Europos priežiūros instituciją ir finansinės žvalgybos padalinį, atsisakant ekonominio nacionalizmo, kuris nulėmė dabartinę decentralizuotą priežiūros sistemą šioje srityje; pripažįsta EBI pastangas šioje srityje ir tai, kad buvo įsteigtos kovos su pinigų plovimu kolegijos, siekiant, kad priežiūros institucijos susitartų dėl bendro požiūrio, įskaitant koordinuojamus veiksmus, informacijos mainus ir rizikos vertinimą;

34. atkreipia dėmesį į tai, kad atsirado kriptoturtas, ir pabrėžia, kad svarbu stebėti jo raidą ir riziką, kurią stabilizuotosios kriptovaliutos kelia monetariniam suverenumui; vertina centrinių bankų ir kitų institucijų bei organizacijų vykdomą kriptoturto stebėjimo darbą; pabrėžia, kad reikia aiškių ir nuoseklių ES lygmens gairių dėl dabartinių reglamentavimo ir prudencinių procesų, nes taip bus paskatinta daugiau inovacijų, užtikrintas finansinis stabilumas ir išsaugota vartotojų apsauga; šiuo atžvilgiu palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo siekiama padidinti teisinį tikrumą reglamentuojant kriptoturtą;

35. palankiai vertina 2021 m. sausio 19 d. Komisijos priimtą komunikatą „Europos ekonomikos ir finansų sistemos atvirumo, tvirtumo ir atsparumo didinimas“, kuriame išdėstoma visapusiška strategija, skirta Europos atviram strateginiam savarankiškumui makroekonomikos ir finansų srityse stiprinti; visų pirma remia Komisijos pasiūlytus pagrindinius veiksmus, kuriais siekiama skatinti euro naudojimą pasaulyje;

o

o o

36. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.